

Nr 294.

Godkänd av första kammaren den 10 juni 1924.

Godkänd av andra kammaren den 10 juni 1924.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för färdigställande av vissa utav Södra Sveriges Statsarbeten påbörjade arbetsföretag, dels väckta motioner om anslag för arbetslöshetens bekämpande.

(Statsutskottets utlåtande nr 135.)

Till Konungen.

Uti en till riksdagen avlåten, den 23 maj 1924 dagtecknad proposition, nr 229, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att för färdigställande av vissa utav Södra Sveriges Statsarbeten påbörjade arbetsföretag må, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordade grunder, användas, intill ett belopp av 1,350,000 kronor, de av 1922 års riksdag för bekämpande av arbetslösheten beviljade reservationsanslagen.

I detta sammanhang har riksdagen förehaft till behandling tre inom riksdagen väckta motioner (I: 159 samt II: 235 och 245).

I motionerna I: 159 och II: 245 har hemställts,

att riksdagen måtte bevilja ett förslagsanslag å 10 miljoner kronor att användas för understödjande av kommunala och anordnande av statliga produktiva arbeten för de arbetslösa, ävensom, i mån av behov, till understöd åt arbetslösa,

att riksdagen måtte besluta, att arbetslöshetskommissionen skall avskaffas samt att hjälpverksamheten för de arbetslösa organiseras så, att ledningen därav lägges direkt under socialdepartementet och att kommunerna erhålla rätt att driva en självständig arbetslöshetspolitik,

att riksdagen vid beviljande av ovannämnda anslag måtte fastställa sådana direktiv för hjälpverksamheten, att alla oförvällat arbetslösa skola i möj-

ligaste mån beredas arbete vid av kommuner eller stat anordnade produktiva hjälparbeten och att, därest i något fall sådant arbete ej kan beredas de arbetslösa, dessa alltid beviljas tillräckligt understöd.

I motionen II:235 har föreslagits, att riksdagen måtte

dels i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t uttala sig för en mindre restriktiv arbetslöshetspolitik,

dels ock för budgetåret 1924—1925 anvisa ett reservationsanslag av 10,000,000 kronor för arbetslöshetens bekämpande.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina förslag, får riksdagen hänvisa till motionerna.

Vad först beträffar Eders Kungl. Maj:ts i nu föreliggande proposition framlagda förslag om disposition av ett belopp av intill 1,350,000 kronor av de utav 1922 års riksdag för bekämpande av arbetslösheten beviljade reservationsanslagen för färdigställande av vissa utav Södra Sveriges Statsarbeten påbörjade arbetsföretag, får riksdagen, — under erinran om vad riksdagen i sin skrivelse nr 128 anfört i fråga om disposition av samma anslag för färdigställande av vissa utav Norrlands Statsarbeten påbörjade arbetsföretag — anmäla, att riksdagen bifallit förslaget i fråga. Riksdagen har sålunda icke något att erinra emot de ifrågasatta statsbidragens belopp och sättet för fördelningen av desamma liksom ej heller mot villkoren för erhållande av dylikt bidrag.

Vad härefter angår de motionsvis väckta förslagen om anvisande av ytterligare anslag till arbetslöshetens bekämpande, har departementschefen i propositionen erinrat, att arbetslöshetskommissionen utan meningsskiljaktighet uttalat, att det icke vore av behovet påkallat, att ytterligare medel för nämnda ändamål utverkades av innevarande års riksdag. Arbetslöshetskommissionen hade emellertid förbehållit sig, att, därest arbetslösheten skulle bliva större än förutsett eller därest kommissionens fordringar hos vägstyrelser och andra gäldenärer icke skulle inflyta i beräknad omfattning, få i början av år 1925 inkomma med hemställan om att nödigt fyllnadsanslag måtte vid 1925 års riksdag ställas till kommissionens förfogande. Om de av kommissionen antydda eventualiteterna skulle nödvändiggöra en dylik åtgärd, hava ock de erforderliga medlens anskaffande före utgången av nästa budgetår icke synts departementschefen möta några svårare hinder av budgetteknisk natur. På grund härav och med hänsyn till vad kommissionen i övrigt i nu förevarande avseende anfört, har departementschefen funnit det icke vara erforderligt, att något nytt anslag för bekämpande av arbetslösheten nu anvisades för nästkommande budgetår. Till denna departementschefens ståndpunkt har riksdagen ock anslutit sig, och har riksdagen sålunda icke kunnat bifalla motionärernas yrkanden i denna del.

Beträffande motionärernas förslag i övrigt har riksdagen med hänsyn till nu rådande förhållanden på arbetsmarknaden ej heller ansett skäl föreligga att bifalla desamma. Riksdagen vill dock hava uttalat den förväntan, att

vid den förestående avvecklingen av det stora arbetslöshetsproblemet avvecklingen sker under så mjuka former som möjligt inom ramen av de givna direktiven.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen medgivit, att för färdigställande av vissa utav Södra Sveriges Statsarbeten påbörjade arbetsföretag må, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 23 maj 1924 förordade grunder, användas intill ett belopp av 1,350,000 kronor, de av 1922 års riksdag för bekämpande av arbetslösheten beviljade reservationsanslagen.

Stockholm den 10 juni 1924.

Med undersätlig vördnad.
